

Брюксел, 27.2.2023 г.
COM(2023) 96 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

за изпълнението на Регламент (ЕО) № 184/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 12 януари 2005 година относно статистиката на Общността относно платежния баланс, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Главната цел на Регламент (ЕО) № 184/2005 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на Общността относно платежния баланс, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции¹ е да се определят общи правила и стандарти за качество на статистическите данни на ЕС, които се изготвят редовно в тези три области.

Съгласно член 12 Комисията трябва да представи на Европейския парламент и на Съвета първия доклад относно изпълнението на Регламента до 28 февруари 2018 г., а след това на всеки пет години. По-специално в доклада трябва:

- (1) да се оценява качеството на данните за платежния баланс, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции;
- (2) да се дава оценка на ползите от такава статистическа информация за ЕС, държавите членки, доставчиците и потребителите спрямо направените разходи;
- (3) да се определят областите, които се нуждаят от подобрене, и всички необходими изменения, като се имат предвид резултатите от оценката.

В настоящия доклад се разглеждат най-важните аспекти на изпълнението на Регламент (ЕО) № 184/2005 от страна на държавите членки и мерките, предприети от Комисията, за да се гарантира високо качество на статистическите данни на ЕС за платежния баланс, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции.

2. МЕРКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

От приемането на Регламент (ЕО) № 184/2005 насам Комисията е приела следните правни актове:

- (1) Регламент (ЕО) № 601/2006 на Комисията²;
- (2) Регламент (ЕО) № 602/2006 на Комисията³;
- (3) Регламент (ЕО) № 1055/2008 на Комисията⁴;
- (4) Регламент (ЕО) № 707/2009 на Комисията⁵;

¹ ОВ L 35, 8.2.2005 г., стр. 23.

² Регламент (ЕО) № 601/2006 на Комисията от 18 април 2006 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 184/2005 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на формата и процедурата за предаване на данни (ОВ L 106, 19.4.2006 г., стр. 7).

³ Регламент (ЕО) № 602/2006 на Комисията от 18 април 2006 г. за адаптиране на Регламент (ЕО) № 184/2005 на Европейския парламент и на Съвета чрез актуализирането на изискванията по отношение на данните (ОВ L 106, 19.4.2006 г., стр. 10).

⁴ Регламент (ЕО) № 1055/2008 на Комисията от 27 октомври 2008 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 184/2005 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на критериите за качеството и отчетите за качеството на статистиката на платежния баланс (ОВ L 283, 28.10.2008 г., стр. 3.).

⁵ Регламент (ЕО) № 707/2009 на Комисията от 5 август 2009 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 184/2005 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на Общността относно платежния баланс, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции по отношение на осъвременяването на изискванията за данни (ОВ L 204, 6.8.2009 г., стр. 3).

- (5) Регламент (ЕС) № 555/2012 на Комисията⁶;
- (6) Делегиран регламент (ЕС) 2019/505 на Комисията⁷.

С Регламент (ЕС) 2016/1013 на Европейския парламент и на Съвета⁸ за изменение на Регламент (ЕО) № 184/2005 посоченият регламент се привежда в съответствие с членове 290 и 291 от ДФЕС, като изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията с посочения регламент, се заменят с правомощия за приемане на делегирани актове и актове за изпълнение.

В горепосочените правни актове се определят изискваният формат и процедурата за предаване на данни от държавите членки на Евростат, актуализирането на изискванията за данни, както и сроковете и критериите за качество на националните доклади за качеството. Освен това в шестото издание на „Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция“ (РПБб, или ВРМб) на Международния валутен фонд (МВФ), публикувано през 2009 г., е представена концептуална рамка за съставяне на статистика за платежния баланс (ПБ) и международната инвестиционна позиция (МИП) от държавите — членки на МВФ. В него се установяват единни определения и класификации, с които се създава обща основа за събирането и съставянето на данни относно външните промени и се улеснява съпоставимостта на данните в различните държави. На равнището на ЕС изискванията, които трябва да бъдат изпълнени за статистиката на платежния баланс, са предвидени в Регламент (ЕС) № 555/2012 на Комисията за изменение на Регламент (ЕС) № 184/2005.

3. РАЗГЛЕЖДАНИ ОСНОВНИ НАБОРИ ОТ ДАННИ

Статистиката за платежния баланс осигурява всеобхватна информация за операциите между отчитащата се икономика и останалия свят. Регламент (ЕО) № 184/2005 се отнася до събирането на следните пет набора от данни:

- месечна статистика за платежния баланс;
- тримесечна статистика за платежния баланс и международната инвестиционна позиция;
- годишна статистика за международната търговия с услуги;
- операции по преки чуждестранни инвестиции (включително доход);
- позиции по преки чуждестранни инвестиции.

За всеки от тези набори от данни Евростат събира данни от държавите членки и ги използва за изготвяне на агрегирани данни на ЕС, които се публикуват заедно с данните на отделните държави членки в референтната онлайн база данни на Евростат.

⁶ Регламент (ЕС) № 555/2012 на Комисията от 22 юни 2012 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 184/2005 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на Общността относно платежния баланс, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции по отношение на осъвременяването на изискванията за данни и определенията (ОВ L 166, 27.6.2012 г., стр. 22).

⁷ Делегиран регламент (ЕС) 2019/505 на Комисията от 19 декември 2018 г. за изменение на приложение I към Регламент (ЕО) № 184/2005 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на нивата на географска разбивка (ОВ L 85, 27.3.2019 г., стр. 1).

⁸ Регламент (ЕС) 2016/1013 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 184/2005 относно статистиката на Общността относно платежния баланс, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции (ОВ L 171, 29.6.2016 г., стр. 144).

Месечните данни за платежния баланс и първите тримесечни предварителни показатели за платежния баланс, получени от месечните оценки, са налични седем седмици след края на отчетния период. Първите оценки за тримесечния платежен баланс/международната инвестиционна позиция (ПБ/МИП) се представят 14 седмици след края на отчетния период. Тримесечният платежен баланс включва много по-широкообхватна информация в сравнение с месечните предварителни оценки и се представя с много повече подробности. От финансова гледна точка едновременното и съгласувано съставяне на финансовата сметка на платежния баланс, инвестиционния доход и международната инвестиционна позиция повишава качеството на тримесечните оценки и дава възможност за по-изчерпателен анализ на презграничните връзки. Тримесечните данни за ПБ/МИП включват и географско разпределение („разбивка“) по основни икономически партньори, по-специално на най-важните развити и развиващи се икономики.

В допълнение към тримесечните публикации веднъж годишно се публикуват по-подробни статистически данни за международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ). Годишните данни за ПЧИ включват повече информация, отколкото тримесечните данни за ПЧИ, поради наличието на годишни финансови отчети на предприятията. Благодарение на по-обширната информация и по-изчерпателните проверки по отношение на качеството на данните за наличностите на ПЧИ, е възможно да се изчислят различните компоненти на техните разновидности, както и на дохода от ПЧИ. Важно подобрение е, че Евростат създаде система за събиране на данни за държавите членки относно позициите по входящите преки инвестиции в зависимост от крайната инвестираща икономика. Целта на това доброволно събиране на данни е да се покаже „истинският“ произход на ПЧИ — крайният инвеститор. Годишните данни за международната търговия с услуги се разпределят съгласно изчерпателен списък от видове услуги с географско разпределение от ниво 5. Данните се предоставят от държавите членки девет месеца след края на отчетния период и се публикуват около два и половина до три месеца по-късно. Годишната статистика за ПЧИ включва данни за потоци и наличности по видове инструменти, държави партньори и икономическа дейност. Освен това за предприятията със специално предназначение, които са местни лица („резидентни“), се изисква отделна статистика за ПЧИ. Данните се предоставят от държавите членки девет месеца след края на отчетния период и се публикуват около три месеца по-късно.

4. КАЧЕСТВО НА ИЗГОТВЕНИТЕ СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ

Съгласно член 4, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 184/2005 държавите членки трябва да предоставят на Комисията доклад за качеството на изпращаните данни. Освен това съгласно член 4, параграф 4 качеството на данните, изпратени на Евростат, се оценява въз основа на докладите за качеството с помощта на Комитета на Европейската статистическа система (Комитет на ЕСС). В анализа по-долу са представени резултатите от последните налични доклади за качеството (т.е. докладите за 2022 г., които се отнасят до изпратените от държавите членки данни през 2021 г.).

4.1. Методологическа обосновааност и статистически процедури

Методологическата обосновааност и статистическите процедури, понятия (концепции), определения и практики, използвани за съставяне на статистика за платежния баланс, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции и за международната инвестиционна позиция, като цяло са в съответствие с принципите и

насоките, определени в РПБб, като се вземат предвид особеностите, договорени на равнището на ЕС за съставяне на агрегирани данни за еврозоната и ЕС.

4.2. Навременност и пунктуалност

Пунктуалността на месечните и тримесечните данни за платежен баланс, тримесечните данни за международната инвестиционна позиция, годишните данни за международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции бе влошена в сравнение с предишния доклад за качеството за 2021 г., отнасящ се до данни за 2020 г., като още четири държави членки предоставиха набори от данни след крайния срок.

4.3. Адекватност (относимост)

Тъй като Регламент (ЕО) № 184/2005 имаше за цел да се отговори на нуждите на потребителите на данни, е важно да се анализира как се използват тези данни и да се определят ползите за потребителите от статистиката за платежния баланс.

Статистиката за платежния баланс се използва широко за определянето на политиката от страна на съответните национални и международни институции. Европейската комисия и Съветът, Европейската централна банка (ЕЦБ) и Евросистемата, Международният валутен фонд (МВФ), Банката за международни разплащания (БМР), Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), Г-7 и Г-20 използват тази статистика.

Статистиката за платежния баланс и за международната инвестиционна позиция се използва за целите на паричната политика. В съчетание с други показатели статистиката за търговията със стоки и услуги се използва за оценка на инфлационния натиск в икономиките, произтичащ от външното търсене, както и за количествено определяне на приноса на нетния износ за brutния вътрешен продукт. Данните за платежния баланс и за международната инвестиционна позиция се използват също така за оценка на устойчивостта на външния баланс на националните икономики със собствена валута или на тези, принадлежащи към валутен съюз (напр. еврозоната), и на натиска, който може да бъде упражнен върху обменния курс. Освен това данните за платежния баланс и за международната инвестиционна позиция се използват широко за процедурата при макроикономически дисбаланси (ПМД).

Статистиката за платежния баланс се включва и в докладите за конвергенцията, изготвяни и публикувани от Комисията и ЕЦБ по отношение на отделните държави членки, които все още не участват в икономическия и паричен съюз (ИПС).

Членове 143 и 144 от Договора за функционирането на Европейския съюз се отнасят изрично до платежния баланс, като в тях се изисква Комисията редовно да уведомява Съвета за развитието на състоянието на платежния баланс в държавите членки, които не участват в ИПС.

Промените по текущата сметка в отделните държави членки се анализират от гледна точка на конкурентоспособността на тези държави, докато статистиката за преките инвестиции и портфейлните инвестиции се използва за анализиране на привлекателността на държавите членки за международните инвеститори.

Статистиката на платежния баланс следва да бъде съгласувана с другите основни статистически данни, събирани в свързани статистически области от значение за ЕС, като например:

- брутен вътрешен продукт (включващ презграничните операции със стоки и услуги), включително експресни оценки, за които са необходими месечни показатели за платежния баланс;

- брутен национален доход (включващ презграничните операции със стоки и услуги, както и дохода);
- сметки „Останал свят“ в ЕС и тримесечни секторни сметки в еврозоната, включително финансови сметки.

Освен основните агрегати посочените по-долу специфични статии имат особено значение за някои потребители.

- Подробната информация за международната търговия с услуги, публикувана ежегодно от Евростат, е важна при търговските преговори и определянето на митническите политики.
- Географското разпределение на статистическите данни за платежния баланс е полезно за наблюдаване на взаимодействията между държавите — членки на ЕС, и държавите извън него.
- Данните за състава на финансовите потоци и наличности (от гледна точка на преките, портфейлните и другите инвестиции) са ценни за оценката на финансовата стабилност.
- Подробната информация за потоците на преките чуждестранни инвестиции е важна за измерване на степента на отвореност на някои пазари или за оценяване на общата рентабилност на направените преки капиталови инвестиции чрез използване на статистически данни за дохода и позициите.

Членовете на работната група по платежния баланс (работна група по ПБ) признават, че прилагането на Регламент (ЕО) № 184/2005 е довело до известни промени, които са подобрили качеството на статистическите данни за платежния баланс от няколко гледни точки. При оценяването на ползите от този регламент за националните съставители и потребители на данни беше поискано членовете на работната група по ПБ да поставят оценки от 1 до 5 (като 1 означава най-малки ползи, а 5 — най-големи), при което бяха получени посочените по-долу резултати.

- Средната оценка за наличието на по-подробни данни за платежния баланс, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции за потребителите на данни е 3,8.
- Средната оценка за наличието на по-навременни и пунктуални данни за платежния баланс, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции за потребителите на данни е 3,9.
- Средната оценка за подобрената съгласуваност между данните за платежния баланс и данните за националните сметки е 4,4.

Работната група по ПБ освен това отбеляза, че методологическите промени и новите стандарти на РПБб, както и отделеното по-голямо внимание на данните за международната инвестиционна позиция, въведени на равнището на ЕС през 2014 г. с Регламент (ЕС) № 555/2012 на Комисията, са осигурили яснота и важна допълнителна информация за потребителите на статистически данни, участващи в определянето на макроикономическата политика и в икономически изследвания. Друга призната полза е, че Регламентът е подобрил сравнимостта (съпоставимостта) и съгласуваността на данните във всички държави членки.

При анализа на пълнотата (изчерпателността) на данните работната група по ПБ отбеляза леко подобрение в сравнение с предишния доклад за качеството, особено по отношение

на тримесечния платежен баланс и преките чуждестранни инвестиции. По отношение на месечния и тримесечния платежен баланс и тримесечната международна инвестиционна позиция всички 27 държави членки са изпълнили на 100 % изискванията за отчетните месеци през 2021 г. Пълнотата на данните, свързани със статистиката на международната търговия с услуги, е средно 99 %. Средната степен на пълнота в ЕС се оценява на 98 % както за потоците, така и за наличностите на преки чуждестранни инвестиции.

4.4. Достъпност

Данните са достъпни и на националните уебсайтове и са придружени от съответната информация за метаданните, с някои ограничения, дължащи се на националните политики за разпространение, прилагани към националните данни и данните, изпратени на Евростат. Евростат публикува в своята база данни месечните и тримесечните платежни баланси, тримесечните международни инвестиционни позиции и преоценки, годишни статистически данни за международната търговия с услуги и данни за преките чуждестранни инвестиции.

Достъпността на данни за крайните потребители се е подобрила, като 23 държави членки считат, че 100 % от основните статии за тримесечния платежен баланс подлежат на публикуване, а 24 държави членки смятат същото за тримесечната международна инвестиционна позиция. Някои държави членки обозначават националните си данни като „неподлежащи на публикуване“ или „поверителни“. Това обстоятелство ограничава ценността на статистическата информация, която може да бъде предоставена на потребителите.

Като цяло данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции служат на широк кръг потребители. Те се използват широко при определянето на политиката на ЕС, при макроикономически анализ от страна на потребители от предприятията и академичните среди, както и от широката общественост.

4.5. Точност и надеждност

В сметките за стоки, услуги и вторичен доход бяха отбелязани сравнително малки ревизии както при месечните, така и при тримесечните платежни баланси. Сметката за първичния доход беше по-силно засегната от ревизиите, особено поради дохода от преки инвестиции. Една от причините за това е, че информацията за преките инвестиции и техния доходен компонент е по-пълна на годишна основа, когато станат налични годишните финансови отчети на дружествата. Средните стойности на ревизиите като цяло бяха по-високи при статиите от финансовата сметка в сравнение със статиите от текущата сметка, докато ревизиите за главните статии от международната инвестиционна позиция бяха значително по-малко в сравнение с тези при платежния баланс.

4.6. Логическа обвързаност (съгласуваност) и сравнимост

4.6.1. Вътрешна съгласуваност

Общата съгласуваност с правилата за последователност е задоволителна. Почти липсваха несъответствия между тримесечните и годишните данни за международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции. Държавите членки положиха сериозни усилия да намалят размера на грешките и пропуските, както се вижда по

отношение на текущата сметка и международната инвестиционна позиция. В някои случаи обаче размерът им все още остава значителен⁹.

4.6.2. Външна съгласуваност

Общото положение в ЕС по отношение на съгласуваността между статистиката на платежния баланс и статистиката на международната търговия със стоки (СМТС, или ITGS) остава добро, като несъответствията обикновено се обясняват с методологическите различия, произтичащи от двата различни стандарта за отчитане (РПБб и СМТС 2010). В някои държави членки се наблюдава пълна или много добра съгласуваност между текущата сметка на платежния баланс и националните сметки, докато в някои други държави членки съществуват разлики, понякога значителни. Евростат и държавите членки установиха няколко причини за несъответствията, например различни практики за съставяне на статистически данни, различни източници на данни, ефекти от конкретната година на издаване и ревизиите, както и различно тълкуване на статистическите наръчници и ръководства. Съвместните усилия на държавите членки, ЕЦБ и Евростат биха могли да спомогнат за свеждане до минимум на несъответствията при съставянето на статистиката в бъдеще¹⁰.

4.6.3. Асиметрии

Асиметриите в рамките на ЕС остават проблематични. Относителните асиметрии в търговията с услуги показват медиана от 10 % за всички услуги на държавите членки. Най-висока е медианата за финансовите услуги — 24 %, следвана от медианата за далекосъобщителните, компютърните и информационните услуги — от 22 %. По отношение на компонентите на текущата сметка те остават доста стабилни през периода и дори отбелязват слабо увеличение за потоците на преките инвестиции. Продължаващите двустранни асиметрии и асиметриите на равнището на вътрешните за ЕС агрегирани данни — разлики в статистическите данни, отчетени от държавите членки, и тези, отчетени от партньорските държави членки — породиха въпроси относно тълкуването на статистическите данни от страна на потребителите на данни. Двустранните асиметрии, асиметриите в рамките на ЕС, както и асиметриите извън ЕС, имат отрицателни последици за съпоставимостта между държавите и икономическите зони и за цялостното качество на данните. Намалването на тези асиметрии би било важна стъпка към повишаване на доверието в официалната статистика.

4.7. Изготвяне и разпространение на статистически данни за платежния баланс по време на ограничителните мерки, свързани с COVID-19

Въздействието на пандемията от COVID-19 върху официалната статистика е от особено значение за централните банки и националните статистически служби. Съставителите на статистически данни се сблъскаха с пропуски в изходните данни, които станаха проблем поради пандемията, и участваха в методологически намеси за справяне със свързаните с това предизвикателства. Изготвянето на статистически данни за ПБ/МИП беше

⁹ [Доклад относно качеството на статистическите данни за платежния баланс \(ПБ\), международната инвестиционна позиция \(МИП\), международната търговия с услуги \(МТУ\) и преките чуждестранни инвестиции \(ПЧИ\) — издание от 2022 г.](#)

¹⁰ През януари 2022 г. ЕЦБ и Евростат представиха за първи път пред Комитета по паричната и финансовата статистика и статистиката за платежния баланс (КПФССПБ, или СМФВ) съвместен доклад на ЕЦБ и Евростат относно несъответствията между националните сметки и платежния баланс по отношение на тримесечните финансови и нефинансови сметки. Тази работа следва допълнително да подкрепи усилията на националните съставители, предприети в този контекст.

затруднено поради въздействието на COVID-19 върху респондентите. Това доведе до пониска степен на представителност и/или на сравнимост на данните в различните времеви рамки. Определянето на предполагаеми стойности при липса на наблюдавани стойности се основаваше на допълнителни източници на данни, корекции в методологията на извадката или статистически техники. Предизвикателствата пред съставителите и потребителите на статистически данни включваха точността на агрегираните данни на ЕС, закъсненията при предоставянето на източници за официалната статистика, както и по-голямата несигурност (неопределеност) и ревизиите на данните¹¹. Точността и надеждността бяха засегнати най-вече в началото на пандемията, когато мерките за смекчаване все още не бяха добре установени.

5. РАЗХОДИ И ТЕЖЕСТ ВЪВ ВРЪЗКА СЪС СТАТИСТИКАТА НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС

За съставянето на статистиката на платежния баланс, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции националните съставители посочват, че използват първични статистически данни, като се позовават например на митнически данни, данни от изследването на вътрешнообщностната търговия със стоки, данни от търговските регистри, данъчната администрация, данни за недвижимите имоти или статистиката за туризма. Държавите членки се затрудняват да отделят конкретните разходи за събиране и изготвяне на данните, изисквани съгласно Регламент (ЕО) № 184/2005, от общите разходи, направени при събирането на данни за други цели.

Членовете на работната група по ПБ оценяват прекия вложен труд, необходим за изготвянето и разпространението на статистически данни за платежния баланс в ЕС, на приблизително 557 еквивалента на пълно работно време (въз основа на информацията от 19 държави членки). При разпределението на отговорите по подкомпоненти на ПБ наборът от данни, за който се изразходват най-много ресурси, е тримесечният платежен баланс, който изисква 60,2 % от ресурсите, следван от месечната статистика на платежния баланс (19,7 %), международната търговия с услуги (11,9 %) и преките чуждестранни инвестиции (8,1 %).

Отзивите от държавите членки показват, че ако не се подаваха изискваните съгласно Регламент (ЕО) № 184/2005 данни към Евростат, възможните икономии биха възлизали на 13,2 % от еквивалентите на пълно работно време. Данните за платежния баланс са необходими и за национални цели и държавите членки са ги събирали още преди влизането в сила на Регламента. Следователно за изпълнението на неговите изисквания са необходими допълнителни ресурси само в ограничен размер. Следва също да се има предвид, че е налице значително припокриване между изискванията на Регламент (ЕО) № 184/2005 и исканията за данни от други национални и международни организации, по-специално ЕЦБ и МВФ. Данните, изготвяни от държавите членки конкретно за Регламент (ЕО) № 184/2005, не може да бъдат разграничени от изготвяните в съответствие с други изисквания за данни.

Що се отнася до категорията „други разходи“, от държавите членки бе поискано да оценят последиците от специалните проучвания.

¹¹ Евростат и ЕЦБ публикуваха „Методологическа бележка за държавите членки относно начините за справяне с предизвикателствата: Насоки за съставяне на статистиката на платежния баланс в контекста на кризата, свързана с COVID-19“, Евростат, дирекция С, отдел С5 — „Интегрирани международни сметки и платежен баланс“ — Европейска централна банка, звено към генерална дирекция „Статистика“ — „Външна статистика и секторни сметки“, 1 юли 2020 г.

По отношение на тежестта, която събирането на данни за платежния баланс, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции налага на респондентите, няколко държави членки посочиха, че оценяват разходите за респондентите, свързани с отговорите на проучванията, в размер между 1,4 милиона евро (ИТ проучвания) и 22,8 милиона евро (пълно обхващане на подкомпонентите на ПБ). Държавите членки също така посочиха, че проучванията са свързани с по-голямо натоварване за малките и средните предприятия, за които е възможно да се прилагат различни задължения за отчитане.

След последния доклад относно изпълнението, публикуван на 26 януари 2018 г., Евростат е подкрепил с 1,7 милиона евро държавите членки във връзка с прилагането на понятията и методите на макроикономическата статистика, включително статистиката на платежния баланс.

6. ОБЛАСТИ ЗА ПОТЕНЦИАЛНИ ПОДОБРЕНИЯ И ИЗМЕНЕНИЯ

Като цяло държавите членки подчертават значението на международното сътрудничество. Оценява се ролята на Евростат за осигуряването на работната група по ПБ като форум за структуриран обмен на мнения и споделяне на опит и добри практики по въпроси, свързани с Регламент (ЕО) № 184/2005. Като цяло получените отзиви насърчават Евростат да продължава да си сътрудничи с партньорските международни организации с оглед на хармонизирането на изискванията за отчитане на данни, както и на понятията и методологията в различните статистически области. Някои държави членки подчертават необходимостта от насоки за тълкуване на статистическите наръчници и насоки, което потвърждава значението на методологическите съвети на Евростат относно тълкуването на ЕСС 2010 и РПБ в сътрудничество с ЕЦБ.

Освен това държавите членки предпочитат международните насоки да позволяват на респондентите да използват своята счетоводна информация като източник на данни. В тази връзка Евростат разработи насоки за изготвяне на статистически оценки съгласно счетоводните стандарти на МСФО 16, като гарантира, че оценките следват термините по ЕСС 2010 и РПБ. Държавите членки призовават за опростяване на статистическите понятия, което би намалило разходите и административната тежест. По време на процеса на актуализиране на РПБ Евростат редовно информира държавите членки за всички съответни промени и ги насърчава да участват в общите консултации.

Освен това държавите членки подкрепят насърчаването и обмена на данните на онези субекти, които развиват нова стопанска дейност в няколко държави. Работата в областта на криптоактивите, финансовите технологии, онлайн брокерските услуги или услугите за онлайн резервации за настаняване на свой ред ще запълни евентуалните пропуски в данните.

Няколко държави членки подчертават значението на по-широкото използване и обмен на микро- и макроданни на национално и международно равнище. Един бъдещ законодателен акт, който ще позволи на държавите членки да обменят данни с трети държави, се счита за полезен в това отношение. Например данните, необходими за съставянето на данните за ПЧИ, понастоящем са обхванати от националните рамки за събиране на статистически данни, които приемат различни форми в зависимост от националния подход. Счита се, че ПЧИ отговарят на изискванията за широкомащабна система за обмен на данни и централизирана система за отчитане за многонационалните предприятия. Следва да се прецени дали обединената отчетна уредба за банковия

сектор (IReF) би създавала стандартизирано решение за отчетната схема в държавите от еврозоната.

Някои държави членки смятат, че би било полезно да се проучи възможността за по-широко използване на административни данни на европейско равнище. Евростат например обсъжда с работната група по ПБ възможността за сектора на услугите да се използват данни от системата за обмен на информация за ДДС (VIES), за да се коригира общият обем на услугите в рамките на ЕС, и да се прилагат данни от системата по режима за съкратено обслужване на едно гише (СОЕГ)/обслужване на едно гише (ОЕГ) за ДДС към категориите на сектора на услугите за целите на платежния баланс.

Що се отнася до съществуващите изисквания за данните, държавите членки подкрепят запазването на настоящите задължения и избягването на изменение на Регламент (ЕО) № 184/2005 в краткосрочен и средносрочен план. Сегашното събиране на месечни данни се счита за утежнено и бе предложено да се намалят изискваната степен на подробност. Аналогично, тъй като въвеждането на по-подробно разпределение би довело до много по-високи разходи, беше предложено това да не се прави на този етап. Едно по-подробно разпределение би могло да означава и повече данни, които по-малките държави членки са посочили като поверителни.

Някои държави членки изразиха предпочитание към евентуално единно подаване на данни, за да се спестят разходи. Поради това Евростат получава данни от държавите членки и ги препраща на партньорските международни организации.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Регламент (ЕО) № 184/2005 е спомогнал за допълнителното хармонизиране на статистиката за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции в целия ЕС, за повишаване на навременността на данните и за предоставяне на потребителите на по-подробни данни.

Държавите членки подчертават, че месечното събиране на данни се счита за утежнено, а новите променливи биха довели до по-високи разходи за съставителите на статистически данни и отчетните единици. Бяха изразени някои опасения, че качеството на месечните данни за платежния баланс няма да се подобри. Предпочитаният от държавите членки подход е Регламент (ЕО) № 184/2005 да не се изменя в краткосрочен и средносрочен план.

Като цяло резултатите показват относително единомислие във всички държави членки по отношение на значението на сътрудничеството между държавите членки, Евростат и партньорските международни организации. По-специално, със своята работна група по ПБ Евростат осигурява форум за насърчаване заедно с държавите членки на основаното на факти определяне на политиката и на макроикономическото развитие чрез предоставяне на надеждни данни за платежния баланс, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции.